

METEOROLÓGIAI ELŐREJELZÉSEK A MÉDIA SZÁMÁRA

Merics Attila

Országos Meteorológiai Szolgálat, Szegedi Magaslégköri Obszervatórium
6728 Szeged, Bajai út 11.
e-mail: merics.a@met.hu

Bevezetés

A meteorológiai előrejelzések a média segítségével jutnak el az állampolgárokhoz, illetve a cégekhez. A tájékoztatás sokrétű, hiszen a prognózisok újságon, telefonon, rádión, televízión, illetve webes felületen keresztül jutnak el a nagyközönséghez, akik számára nyújtott előrejelzési tevékenységünknek nagyon fontos szerepe van, hiszen a kiadott produktumaink alapján alkotnak véleményt az OMSZ munkájáról. A Dél-alföldi régióban szinte csak a médiában megjelenő előrejelzéseink alapján ítélik meg az OMSZ-ot. A médiás előrejelzésekben lényeges szempont a hétköznapi ember számára is érthető megfogalmazás, megbízható és friss információ közlése. Az ehhez szükséges megfelelő meteorológiai szakmai és technikai háttérrel az OMSZ biztosítja. Az alábbiakban azokat a média ágazatokat mutatom be, melyeken keresztül a Szegedi Magaslégköri Obszervatórium fenntartja a kapcsolatot a nagyközönséggel.

Meteorológiai előrejelzés a nyomtatott sajtóban

A nyomtatott sajtó, a napilapok többsége fontos tevékenységnek tartja olvasóinak tájékoztatását a várható időjárásról, illetve a bekövetkezett időjárási események körülményeiről. Az újságok megírása és kézhezvétele között legalább fél napos eltérés van ugyan, de lényeges változás az esetek nagy részében nincsen az előrejelzések tekintetében.

Az OMSZ a Dél-alföldi régiót lefedő *Délmagyarország* c. napilap számára készít előrejelzési rovatot. Ezen kívül bizonyos időjárási események kapcsán (hóhullámok, rendkívül csapadékos helyzetek) a Szegedi Magaslégköri Obszervatórium munkatársai is adnak tájékoztatást az elmúlt napok időjárásának okairól, illetve természetesen a várható időjárásról is. Az adatszolgáltatást telefonon keresztül bonyolítjuk le, majd az elmondottakat másnap már olvashatjuk is a *Délmagyarország*-ban (1. ábra).

1. ábra: Cikk a *Délmagyarország* c. napilapból (2014. május 20., 104/116.)

Meteorológiai előrejelzés szerepe a telefonos szolgáltatásban

A telefonos tájékoztatás nagy szerepet tölt be a mindennapos munkában, hiszen a lakosság a nap 24 órájában felkeresheti a Szegeden dolgozó munkatársakat előrejelzési infor-

mációkért. Általában a csapadéktevékenység idő- és térbeli eloszlása érdekli a telefonálókat, de akadt olyan is, aki egy egész hónapra vonatkozó előrejelzésért keresett meg bennünket. Természetesen a szakmai hitelesség keretein belül adunk tájékoztatást az állampolgárok számára.

Telefonon keresztül zajlik a szerződéses partnerek részleges kiszolgálása is, a megadott időszakban a megadott helyszínen lévő rendezvényeket biztosítjuk Szegedről. Ebben az esetben a veszélyjelzés korlátait figyelembe véve adunk ki riasztást a partner számára. A riasztás az alábbi veszélyes időjárási jelenségekre terjed ki:

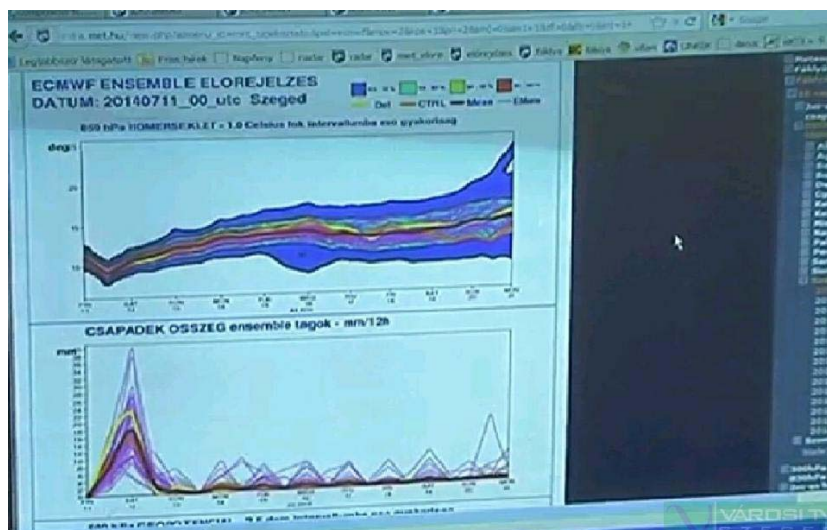
- erős, viharos, illetve erősen viharos (40, 60, illetve 90 km/h-t meghaladó) szellőkés
- zivatartevékenység
- felhőszakadás (rövid idő alatt lehulló 25–30 mm-t meghaladó mennyiségű csapadék)
- jégeső (a lehulló jég átmérője meghaladhatja az 1–2 cm-t)
- tartós, vastag jégpáncélt okozó ónos eső
- erős hófúvás
- nagy mennyiségű hó (24 óra alatt 20 cm-t meghaladó friss hó hullhat)

2014-ben, július végéig a következő helyszíneken biztosítottunk rendezvényeket: Gyomaendrőd, Gyula, Hódmezővásárhely, Kecskemét, Magyarbánhegyes, Mezőhegyes, Ópusztaszer, Sarkad és Szeged.

Telefonon keresztül adunk időnként interjút a Bajai Televíziónak, a Szegedi Városi Televíziónak és a szegedi Rádió 88-nak. Szokatlan időjárási helyzetek kapcsán is megkeresnek bennünket, nyáron a hóhullámok és az özönvízszerű esőzések voltak a frekventált események. Egy-két alkalommal az előző nap kiadott hivatalos prognózis alapján várt időjárási helyzet elmaradása miatt kerestek meg bennünket a frissebb és értelemszerűen pontosabb prognózis végett.

Meteorológiai előrejelzés a rádióban

A friss, naprakész információk terjesztésének egyik legfontosabb eszköze a rádió. Az előrejelzéseket a rádióbemondók mondják el általában a hírek végén. A Dél-alföldi régiót lefedő Rádió 88-ban az OMSZ hivatalos prognózisát tolmácsolják nap mint nap. Emellett egy-egy műsorblokkra kérnek tőlünk interjút, amiben főként magyarázatot adunk az éppen aktuális időjárási eseményekre vagy arra adunk éppen választ, hogy miért ilyen változékony a nyár eddigi időjárása.

2. ábra: ECMWF előrejelzés Szegedre vonatkozóan a Szegedi TV felvételén (2014. 07. 11.)

Meteorológiai előrejelzés a televízióban

A Szegedi Magaslégköri Observatóriumnak a Bajai Televízióval és a Szegedi Városi Televízióval van szerződése. A Bajai TV-nek általában telefonon adunk tájékoztatást, ezért számukra csak hanganyaggal szolgálunk. A Szegedi TV az Observatórium helyszínén forgatja le a később a televízióban megjelenő kép- és hanganyagot (2. ábra). Természetesen a megkeresések mindig valamilyen szokatlan időjárási helyzethez kapcsolódnak. A Szegedi TV által készített riportban (3. ábra) lehetőségünk van bővebb tájékoztatást nyújtani, valamint friss, színes térképekkel, ábrákkal illusztrálni az elmondottakat.

3. ábra: A Szegedi Magaslégköri Observatórium munkatársa éppen a távolabbi kilátásokról beszél a Szegedi TV-nek adott interjújában (2014. 07. 11.)

Meteorológiai előrejelzés weben keresztül, illetve megjelenése a világhálón

Az Internet megjelenésével jelentős ütemben elterjedt az időjárási információk szolgáltatása a különböző honlapok számára. A netes adatközlés lehetővé teszi, hogy gyorsan hozzáférhetővé váljanak széles körben a naprakész előrejelzési produktumok. Ráadásul már a helyi újságok, rádióadók és televíziók többsége is rendelkezik saját honlappal, így még nagyobb célközönséghez jutnak el a prognózisok.

A *Délmagyarország* c. napilapnak (4. ábra), a szegedi Rádió 88-nak, a Szegedi TV-nek (5. ábra) és a Bajai TV-nek (6. ábra) is saját internetes felülete van, ezeken szerződéses alapon szintén megjelennek időnként a szegedi kollégák által telefonon elmondott prognózisok vagy elemzések.

Természetesen nemcsak médiumok rendelkeznek saját internetes portállal, hiszen egy rendezvény számára is készítenek online megjelenési felületet. Magyarországon talán a nyári szezón egyik legnívósabb rendezvénye a Szegedi Szabadtéri Játékok, melynek szintén van online profilja (<http://www.szegediszabadtteri.hu>). A programsorozatról rengeteg információ megtalálható, ezen belül az *Időjárás* című rovat (7. ábra) is segíti a közönség tájékoztatását. Az említett rovathoz tartozó meteorológiai előrejelzéseket a szegedi munkatársak küldik el minden nap e-mailben.

Csúcsra a korai kánikula

Szeged - Ma tetőzik a hőség: az ilyenkor szokásosnál 10 fokkal melegebbet jósoltak szerdára. Már az iskolai tantermekben is nehéz megmaradni.

TIMÁR KRISZTA - DÉLMAGYARORSZÁG NAPILAP - 2014.06.11. 09:33

Ajánlom Megosztás: Facebook, Twitter, Email, RSS

- Mi az, hogy déli nap? Egy óra van - nevetett Gyula, aki tegnap a Zápor tó partján napozott a legnagyobb hőségben. Bár az Országos Meteorológiai Szolgálat felhívta a figyelmet a nagyon erős UV-B sugárzásra, és arra, hogy a napon akár 15-20 perc alatt is lehet égni, a férfit ez nem zavarta.

- Én így védekezek az UV ellen - mutatta, és a fejére tette a szandáljait. A bőrét pedig nem féltette. - Tegnap már leégtem, most csak rárugatok. Kutyaharapást szőrével.

Az első nyári hétvége után a tegnapi munkanap is hőségben indult. Az OMSZ tíz megyére adott ki elsőfokú figyelmeztetést, mert ezeken a területeken a napi középhőmérsékletet 25 fok fölé várták. Szegeden a legmelegebb órákban 34 fokot mértek, az UV sugárzás pedig nagyon erős, 7,5 volt. Mindezek ellenére a belvárosban is találtak délidőben napfürdőzőt.

Giuseppe Cesareo a Dugonics téri szökőkút

Csütörtöktől enyhül

- Az ilyenkor szokásosnál nagyjából 10 fokkal van most melegebb. A hőség ma tetőzik, a 36 fokot is elérhetjük - mondta el Merics Attila, a Szegedi Magaslégtér Obszervatórium meteorológusa. Az előrejelzések szerint ma délután a Tisza vonalától nyugatra már számítani lehet záporra, zivatarra vagy akár jégesőre is. Csütörtökön már csak 31 fok körül lesz a csúshőmérséklet, ami napról napra tovább csökken: pénteken és szombaton még jobbra napos időt, de már csak 26-27 fokot élvezhetünk, vasárnaptól keddig viszont felhős 23-24 fok lesz.

4. ábra: Tájékoztató előrejelzés a hőségről szóló cikkhez a *Délmagyarország c.* napilap internetes portálján (2014. 06. 21.) (http://www.delmagyar.hu/szeged_hirek/csucson_a_korai_kanikula/2385480/)

5. ábra: Tájékoztatás a melegrekord megdőléséről a Szegedi TV internetes lapján (2014. 06. 10.) (http://vtszeged.hu/hun/s_!news/i__2/i__13132)

Kánikula

07 JÚLIUS 6, 2014 FRISS HÍREK 0 COMMENTS

Tovább tart a kánikula Baján és környékén. A hőmérő higanyszála napok óta 35 fok közelében van, ami nagyon erős UV sugárzással párosul. Hamarosan azonban enyhülés következhet be.

39 fokot mutatott a hőmérő kora délután, a Petőfi híd lábánál. Nem sokall odébb, a Sugovica partján néhányan ki is használták a kánikulát. Mindez még része annak a légáramlatnak, ami a hétvége időjárását is befolyásolta. Az Országos Meteorológiai Szolgálat hétfőre már narancssárga, vagyis másodfokú riasztás

adott ki hét megyére, köztük Bács-Kiskunra is. Az UV sugárzás ma 7-es erősségű volt, ami azt jelenti, hogy akár 15-20 perc alatt is leégthetünk a szabad ég alatt.

Merics Attila, meteorológus, Szegedi Magaslégtér Obszervatórium:

A Délutáni órákban nyugat felől egyre több felé számíthatunk záporokra, zivatarokra, sőt, heves zivatarokra is kell számítanunk, melyeket felhőszakadás, jégeső, illetve széllrohamok kísérhetnek. Tehát a hoinapi nap folyamán komoly változás várható.

A meteorológus azt is mondta: az időjósok szaknyelvén szólva „nedves, labilis levegő” kerül fölénk. Ez azt jelenti, hogy délutánra akár 10 fokos lehülésre is számíthatunk, ami a szervezetet is megterhelheti. A szív, és tüdőbetegeknek ilyenkor különösen oda kell figyelniük, hogy a gyógyszereiket bevegyék.

6. ábra: A Bajai TV-nek adott tájékoztató előrejelzés megjelenése az Interneten (2014. 07. 08.) (<http://www.bajaitelevizio.hu/?p=12193#more-12193>)

Időjárás

Előrejelzés Szegedre 2014. július 19. szombat reggelig tartó időszakra:

Dél előtt erősen felhős lesz az ég, csak kevés napsütés várható, de csapadéokra sem kell ekkor számítani. Délután a réteges szerkezetű felhőzet csökken, illetve gomolyosodik, tehát gomolyfelhő-képződésre van kilátás néhány órás napsütés mellett. Egy-két magasabbra törő gomolyfelhőből késő délután, kora este (17 és 20 óra között) előfordulhat (20-30% eséllyel) záporosó, illetve zivatar. Kb. 20 óra után csökken, feloszlik a felhőzet és az éjszaka nagy részében gyengén felhős égre lehet számítani csapadék nélkül.

Dél előtt mérsékelt marad az északi irányú szél (max. 25 km/h-s lökések), majd 12 és 19 óra között élénk szellőkésekre kell számítani északi irányból (max. 35-39 km/h). Ezt követően mérséklődik a légmozgás, éjjel legfeljebb 20 km/h-s szellőkések fordulnak elő.

Délután -a felhőzet függvényében- erős lehet az UV-B sugárzás.

A hőmérséklet:
14 órakor 27 fok
20 órakor 27 fok
23 órakor 24 fok körül valószínű.

A legmagasabb hőmérséklet 30, a legalacsonyabb hőmérséklet pedig 19 fok körül alakul. A napi középhőmérséklet 25 fok körül alakul (hőség).

7. ábra: A Szegedi Szabadtéri Játékok honlapján elérhető előrejelzés 2014. 07. 18-án (<http://szegediszabadtteri.hu/hu/component/k2/item/579-idojaras>)

Összefoglalás

A Szegedi Magaslégköri Observatórium munkatársai által nyújtott meteorológiai szolgáltatások jelentős része is a médián keresztül történik, s ezeken belül kiemelkedő szerep jut az előrejelzésnek. A visszajelzések alapján elmondható, hogy sikeresen végezzük munkánkat. A cikk végén meg kell jegyezni, hogy Szegeden a tájékoztatás mellett rendszeresen végzünk vizuális megfigyeléseket és műszeres méréseket is, valamint az éjjeli főterminusban (00 UTC-kor) rádiószondás felszállást hajtunk végre.